

- De titel van tekst 1 is 'Leven in een filterbubbel. Wil je dat?'
- 2p 12 Leg uit wat met 'Leven in een filterbubbel' wordt bedoeld en geef aan welk gevaar hieraan verbonden is, gelet op de strekking van tekst 1. Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 40 woorden.

Tekst 2 Alles doen en voelen

- In tekst 2 wordt zowel het huidige internet als het metaverse besproken.
- 2p 13 Leg uit wat het wezenlijke verschil is tussen het huidige internet en het metaverse, gelet op alinea 1 tot en met 3. Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 30 woorden.
- Filosoof en wetenschapper McLuhan wordt volgens alinea 2 beschouwd als degene die de komst van het wereldwijde web voorspelde.
- 1p 14 Welk bezwaar zou een kritische lezer kunnen maken tegen deze typering van McLuhan, gelet op de rest van alinea 2? Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.
- 2p 15 Vat samen waarom McLuhan volgens alinea 7 wél als de voorspeller van het internet kan worden beschouwd. Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 40 woorden.
- "We zullen een projectie in elkaars leven zijn geworden." (regels 98-99)
- 1p 16 Wat is de consequentie van bovenstaande ontwikkeling, volgens alinea 6? In het metaverse zullen we
- A beduidend minder reëel contact met anderen hebben.
 - B in toenemende mate in een digitale gemeenschap leven.
 - C nog sterker dan tegenwoordig op elkaars uiterlijk letten.
 - D ons steeds vaker fundamenteel alleen gaan voelen.
- In het metaverse zijn onze zintuigen "buiten onszelf komen te liggen". (regels 130-131)
- 1p 17 Citeer de zin uit alinea 6 of 7 die kan worden gebruikt als een nuancering op bovenstaande uitspraak over het metaverse.

“Door een foto van een verdronken vluchteling of een filmpje van een geit die speelt met een kip.” (regels 134-137)

- 1p **18** Welke kritiek op het metaverse valt vooral uit deze zin af te leiden, gelet op alinea 8?

In het metaverse worden we continu

- A** geconfronteerd met dimensies van het bestaan waarmee we helemaal niets te maken hebben.
- B** geraakt door zeer ongelijkwaardige gebeurtenissen, waarbij we zelf niet kunnen filteren.
- C** gereduceerd tot toeschouwers van een wereld waarbij we zelf niet langer emotioneel betrokken zijn.
- D** overspoeld door uiteenlopende gebeurtenissen, waardoor we emotioneel geheel uit balans raken.

In alinea 9 staat een tegenstelling centraal tussen het lichaam en het metaverse.

- 1p **19** Welke tegenstelling doet het meest recht aan alinea 9?

- A** bewust van tijd en plaats leven in het lichaam – zonder exact plaats- en tijdsbesef leven in het metaverse
- B** gekaderd, echt leven in het lichaam – niet-gekaderde, onechte werkelijkheidsbeleving in het metaverse
- C** gevangen, geïsoleerd leven in het lichaam – ongeremd en bevrijdend leven in het metaverse
- D** uitgebalanceerd en verantwoord leven in het lichaam – bandeloos en vrij leven in het metaverse

- 2p **20** Noem twee potentiële nadelen die aan het metaverse zijn verbonden, gelet op alinea 6 tot en met 9.

“Wat begon met een uitbreiding van het lichaam eindigt bij de opsluiting erin.” (regels 141-143)

- 2p **21** Leg deze oorzaak-gevolgketen uit, gelet op alinea 9.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 40 woorden.

- 2p **22** Welke zin geeft de hoofdgedachte van tekst 2 het best weer?

De komst van het metaverse creëert ongekende mogelijkheden, maar

- A** doordat alles in het metaverse in een hologram verandert, worden we tot armzalige projecties in elkaars leven.
- B** doordat het metaverse de grens tussen werkelijkheid en virtualiteit vervaagt, wordt ons lichaam de enig zekere dimensie in ons bestaan.
- C** doordat het metaverse de reikwijdte van onze ogen en oren versterkt, komen onze zintuigen geheel buiten onszelf te liggen.
- D** doordat we door het metaverse onze huizen niet meer hoeven te verlaten, zullen virtuele contacten de overhand krijgen.

Overkoepelende vragen bij tekst 1 en tekst 2

Zowel in alinea 11 van tekst 1 als in alinea 5 tot en met 8 van tekst 2 worden toekomstige gevolgen van het metaverse voor menselijke verhoudingen beschreven.

- 3p **23** Noem per tekst twee gevolgen van het metaverse voor menselijke verhoudingen, gelet op genoemde tekstdelen. Neem de nummers uit onderstaande tabel over en zet je antwoord daarachter.

gevolgen in tekst 1	gevolgen in tekst 2
1a	2a
1b	2b

In alinea 10 tot en met 15 van tekst 1 en in alinea 7 tot en met 9 van tekst 2 wordt verschillend gedacht over de manier waarop het metaverse onze waarneming van de wereld om ons heen zal beïnvloeden.

- 2p **24** Leg dit verschil uit.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 40 woorden.

Tekst 3 ‘Vrouwelijkheid’ in taal zegt niet zoveel

Gelet op alinea 2 van tekst 3, zal Sarah Meuleman niet naar zichzelf willen verwijzen met het vrouwelijk equivalent voor ‘schrijver’.

- 2p **25** Om welke twee redenen is deze keuze van Meuleman onterecht, volgens alinea 3?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

“Blijkbaar werkt emancipatie in het Duits en het Frans heel anders dan in het Engels en het Nederlands.” (regels 62-64)

- 2p **26** Leg dit verschil uit aan de hand van alinea 2 en 3. Betrek in je antwoord zowel het Duits en Frans als het Engels en Nederlands.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 50 woorden.